

Lokal forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg for kommunene på Jæren og i Ryfylke

KOMMENTARER TIL FORSKRIFTEN

Del 1 – Formål, virkeområde, definisjoner

Til § 2 Virkeområde

Se under § 3 definisjoner på hva som regnes som innlagt vann. Selv om det per definisjon ikke er innlagt vann gjelder likevel forskriften for utslipp av svartvann. Det er bare dersom det kun er utslipp av gråvann, og ikke innlagt vann, at forskriften ikke gjelder.

Forskriften gjelder i de deler av kommunen hvor det ikke er mulig å lede avløpsvannet fra bygningen til offentlig avløp eller et fellesanlegg.

Bebyggelse som er tilkopleet kommunalt avløpsanlegg eller felles privat avløpsanlegg som er større enn 50 pe, er ikke omfattet av denne forskriften.

Del 2- Planlegging og søknad

Til §4 Krav om samlet plan, fellesanlegg og tilknytning til offentlig avløp

Kommunen bestemmer hvilke eiendommer som skal ha tilknytning til offentlig avløp.

Dersom eiendommene ligger i eller til et område som er definert på kart som område for offentlig avløp, skal alltid ansvarlig for offentlig avløp kontaktes for å avklare tilknytning til offentlig avløp. Dersom tilknytning ikke er mulig på det aktuelle tidspunkt vil utslippstillatelse vurderes. Men kommunen kan også i andre områder enn de som er beskrevet på kart når denne forskriften ble vedtatt, stille krav om tilknytning til offentlig avløpsanlegg i forbindelse med søknader om utslippstillatelse.

Kommunen kan kreve at det lages avløpsplan over et større avgrenset område i forbindelse med søknader om utslippstillatelse. Forurensnings- og avløpsituasjon for et område skal i henhold til forurensningsloven sees for et større område under ett for å sikre at det etableres gode og oversiktlige løsninger.

For å unngå sterk økning i enkeltutslipp ønsker kommunen at nye avløpsanlegg i størst mulig grad blir tilknyttet eksisterende offentlige eller private anlegg/avløpsledninger eller at det bygges felles rense-/avløpsanlegg. Dette gjelder for grupper av eiendommer som hører til et avgrenset område hvor det er naturlig og mest hensiktsmessig med felles avløpsanlegg eller hvor det bør undersøkes om felles anlegg er mulig. Kommunen bestemmer planavgrensning.

Noen områder er allerede definert på kart som område for fellesanlegg i denne forskriften. Men kommunen kan også i andre områder enn de som er beskrevet på kart når denne forskriften ble vedtatt, stille krav til større eller mindre fellesanlegg i forbindelse med søknader om utslippstillatelse.

Det må lages en plan over det aktuelle området som viser hvilke eiendommer som bør ha felles utslippspunkt.

Det bør være færrest mulig utslippsledninger i sjø, også på grunn av inngrep og båndlegging av kystsonen.

Ved utarbeidelse av planen er det viktig å vurdere utslippspunkt/reinseløsninger i forhold til resipient, samt eksisterende veier og inngrep i naturen.

Til §5 Krav til prosjektering og utførelse

Kapittel 12 i forurensningsforskriften stiller minimums krav til søknad og innhold i denne.

Det er mulig for eier å søke om utslippstillatelse selv, men for en del anlegg er det krav til dokumentasjon hvor det er behov for å søke faglig kyndig hjelp. Eier kan heller ikke utføre arbeid med avløpsanlegg selv, men må benytte godkjente utførere. §5 presiserer krav til erfaring og kompetanse til prosjekterende og utførende som skal bistå eier i søknad, prosjektering, dimensjonering og bygging av avløpsanlegg.

For noen typer avløpsanlegg, som jordrenseanlegg, er det særskilte krav til kompetanse og erfaring både for prosjektering og bygging, utover generelle krav til godkjenning som prosjekterende eller utførende i henhold til plan- og bygningsloven.

Til §6 Dokumentasjon

Beskriver krav til hva som skal leveres som dokumentasjon på rensekrav i forbindelse med utslippssøknad.

Minirenseanlegg skal ha godkjenning etter NS-EN12566-3 samt tilstrekkelig dokumentasjon av rensegrad i forhold til rensekravet i den aktuelle resipienten. Det stilles krav om at minirenseanlegg skal være godkjent av norsk godkjenningsorgan og godkjenningsdokumentet vil som regel være tilstrekkelig dokumentasjon. Øvrige renseanlegg skal ha dokumentasjon på at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet.

For utslippsarrangement fra minirenseanlegg eller andre renseanlegg som ikke ledes til dykket utslipp i elv, vann eller sjø, gjelder krav til dokumentasjon slik som for øvrige renseanlegg avhengig av type utslippsarrangement. Dersom utslippet etter rensing ledes til infiltrasjon i stedlige masser, gjelder dokumentasjon som ved lukkede infiltrasjonsanlegg, knyttet til jordmassenes hydrauliske kapasitet og dimensjonering av størrelse på anlegget. Dokumentasjonskravet gjelder også ved utslipp av rensset gråvann.

Renseanlegg med naturlig infiltrasjon i grunnen skal i tillegg ha dokumentasjon på at anleggets størrelse og plassering er tilpasset de aktuelle vannmengdene og grunnforholdene på stedet. Dokumentasjonen skal omfatte grunnundersøkelse, tilsvarende som vist i NORVAR prosjektrapport nr. 49 og VA-miljøblad 59, og gi svar på følgende:

- Jordmassenes hydrauliske kapasitet (dvs. jordmassenes evne til å transporteres bort vann som infiltreres)
- Jordmassenes infiltrasjonskapasitet for avløpsvann (arealbelastning)
- Jordmassenes egenskaper som rensemedium
- Hvordan og hva slags anlegg som må bygges

En fullstendig grunnundersøkelse består av to hovedpunkter:

1. Forundersøkelse. En visuell bedømmelse av et aktuelt område sett i forhold til risiko for uønskede hendelser med hensyn på forurensning. Dette som eventuell følge av utslipp av avløpsvann.
2. Detaljundersøkelse. En vurdering av løsmassenes infiltrerbarhet på basis av kornfordeling og/eller infiltrasjonstest.

Avløpsnettets skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- a) Avløpsvannets mengde og egenskaper
- b) Forebygging av lekkasjer og
- c) Begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp
- d) Begrensning av inngrep i naturen

For anlegg hvor det er varierende belastning over året, for eksempel hytter, turistanlegg, leirsted og lignende, kan det bli krevd dokumentasjon på at renseanlegget allikevel fungerer optimalt hele året selv om anlegget i perioder på noen måneder er uten tilførsel av avløpsvann.

Del 3 – Rensekrav, tekniske løsninger og utslippskrav

Til §7 Rensekrav og soneinndeling

Det er satt renskrav i forhold til type vannforekomst, tilstand og miljømål, samt brukerinteresser.

Tabell 1. Soner og krav til utslipp. Beskrivelse av vanlige løsninger som kan tilfredsstillere renskrav.

Soner	Type område	Krav til utslipp	Type anlegg
Sone 1	Normalt/følsomt område. Utslipp til terreng eller vassdrag/ferskvann.	Renset avløpsvann skal minst etterkomme maksimum 1 mg/l Tot P og 20 mg/l BOF5 ved utslipp. Tilsvarende 90% reduksjon av både total fosfor (Tot P) og organisk stoff (BOF5).	Sone 1 gjelder utslipp til grunnvann og alle ferskvannsføremøter uten brukerinteresser. Det stilles krav om høygradig rensing av fosfor og organisk stoff. Godkjent biologisk/kjemisk minirensanlegg dokumentert i henhold til NS-EN; 12566-3 vil tilfredsstillere dette renskravet. Prefabrikkerte rensanlegg skal være sertifisert hos Sintef. Andre renseløsninger som kan tilfredsstillere renskravene, som infiltrasjonsanlegg eller filterbedanlegg, kan godkjennes dersom forholdene er egnet for det.

			Alle infiltrasjonsgrøfter skal dokumenteres og prosjekteres iht VA miljøblad 59 og andre relevante veiledere.
Sone 2	Følsomt område. Utslipp til terreng eller vassdrag. Gjelder vannforekomster med brukerinteresser.	Renset avløpsvann skal minst etterkomme maksimum 1 mg/l Tot P, 20 mg/l BOF5 og 1000 stk TKB/100 ml ved utslipp. Det tilsvarer 90% reduksjon av både total fosfor (Tot P) og organisk stoff (BOF5) og etterpolering med bakteriefjerning (TBK).	<p>I disse områdene er det krav om etterpolering av rensed avløpsvann før utslipp. Gjelder vannforekomster med brukerinteresser. Hovedrensing før etterpolering er tilsvarende som for sone 1.</p> <p>En del områder i Randaberg og for utslipp til Figgjoelva nedre del, fra grense med Gjesdal kommune til utløp, er i sone 2.</p> <p>Også i andre områder kan det bli stilt krav om etterpolering, dersom utslippspunktet er i nærheten av en badeplass eller i nedslagsfeltet til drikkevannskilde.</p> <p>Gråvann skal gjennomgå rensing i velegnede stedegne løsmasser eller gråvannsrenseanlegg med tilsvarende renseseffekt.</p>
Sone 3	Mindre følsomt område. Utslipp til sjø.	Renset avløpsvann skal minst etterkomme maksimum 180 mg SS/l ved utslipp. Det tilsvarer 20% reduksjon i SS-mengde.	<p>I sjøområder med god sjøresipient er det krav om å fjerne suspendert stoff slik at utslippet ikke medfører for stor nedslamming av sjøbunnen.</p> <p>Slamavskiller og utslipp på minimum 10 meters dyp.</p> <p>Slamavskiller skal dimensjoneres, etableres og tømmes i henhold til VA-Miljøblad nr. 48.</p> <p>Ledning i sjø legges i henhold til VA-Miljøblad 44.</p> <p>Gråvann skal minst gjennomgå slamavskilling.</p>

Sone 4	Følsomt område. Utslipp til sjø.	Renset avløpsvann skal minst etterkomme) maksimum 1 mg/l Tot P og 20 mg/l BOF5 ved utslipp. Det tilsvarer 90% reduksjon av både total fosfor (Tot P) og organisk stoff (BOF5).	Gjelder for sjøresipienter med liten tåleevne, basseng- og terskelfjorder med liten vannutskifting. Avløpsanlegg som i sone 1 vil tilfredsstille renskrav i sone 4. Gråvann skal minst gjennomgå slamavskilling.
Sone 5	Fellesanlegg/offentlig anlegg	Mindre enkeltutslipp ikke tillatt.	Fellesanlegg må prosjekteres særskilt. Tilknytning til offentlig anlegg dersom det er mulig. Dersom utslipp fra fellesanlegg beregnes til > 50 pe vil utslippssak ikke komme inn under denne forskriftens virkeområde, men behandles etter Forurensningsforskriften kap 13.
Sone 6	Forbudssoner verneområder	Nye utslipp ikke tillatt.	I naturvernområder hvor nye utslipp ikke er tillatt, kan tilknytning til offentlig avløp eller tett tank anlegg for alt avløpsvann kanskje være mulige løsninger.
Sone 7	Forbudssoner drikkevann	Mindre utslipp ikke tillatt.	I nedslagsfelt til drikkevannskilder kan det tillates mindre utslipp med særskilte krav til løsninger. F.eks. tett tank for toalettavløp for bolig med ekstra sikkerhetstiltak. Gråvann til spesielle renseløsninger. Alternativet tett tank for alt avløpsvann dersom ikke annet er mulig, også da med spesielle sikkerhetstiltak.

Tabell 2: Soneinndeling og områder på kart

Kommune	Område
Sauda	Sone 1: Ferskvann
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser
	Sone 3: God kystvannsføremst
	Sone 4: Sårbare sjøområder
	Sone 5: Fellesanlegg/offentlig anlegg
Suldal	Sone 1: Ferskvann
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser
	Sone 3: God kystvannsføremst
	Sone 4: Sårbare sjøområder
	Sone 5: Fellesanlegg/offentlig anlegg
Hjelmeland	Sone 1: Ferskvann
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser
	Sone 3: God kystvannsføremst
	Sone 4: Sårbare sjøområder
	Sone 5: Fellesanlegg/offentlig anlegg
	Sone 7: Forbudssone drikkevann
Strand	Sone 1: Ferskvann
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser
	Sone 3: God kystvannsføremst
	Sone 4: Sårbare sjøområder
	Sone 5: Fellesanlegg/offentlig anlegg
	Sone 7: Forbudssone drikkevann
Kvitøy	Sone 1: Ferskvann
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser
	Sone 3: God kystvannsføremst
	Sone 4: Sårbare sjøområder
	Sone 5: Fellesanlegg/offentlig anlegg. (Ydstebøhavn, Naustvoll og Leiasundet).
Randaberg	Sone 1: Ferskvann
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser
	Sone 3: God kystvannsføremst
	Sone 4: Sårbare sjøområder
	Sone 5: Fellesanlegg/offentlig anlegg
	Sone 6: Jærstrendene landskapsvernområde
Stavanger	Sone 1: Ferskvann. (Tasta, Nordre og Søre Sunde, Ullandhaug, Hinna og Jåtten)
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser.
	Sone 3: God kystvannsføremst. (Austre Åmøy, Ormøy, Roaldsøy, Vassøy, Hellesøy, Steinsøy, Steinsøyholmen, Kalvøy, Lindøy og Tunsøy.)
	Sone 4: Sårbare sjøområder. (Finnøy og Rennesøy med utslipp til beskytta sund og bukter i sjø. Beskytta bukter i Stavangerfjorden Indre fra Hinna og Jåttåvågen til Byfjorden. Byfjorden mellom Steinsøya til Ulsneset. Hafrsfjord, Kvernavika.)

	Sone 5: Fellesanlegg/offentlig anlegg. (Alle områder med tilknytning til SNJ og kommunale eller fellesanlegg på øyane)
	Sone 6: Eventuelle verneområder med restriksjoner knyttet til utslipp av avløpsvann.
	Sone 7: Eventuelle forbudssoner for drikkevannskilder.
Sola	Sone 1: Ferskvann (inkl. Skaas-Heigrekanalen og Harvelandsvatnet)
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser. (Bekker med utløp på badeplasser/rekreasjonsområder).
	Sone 3: God kystvannforekomst. (Nordsjøen)
	Sone 4: Sårbare sjøområder. (Hafrsfjord, Risavika)
	Sone 5: Fellesanlegg/offentlig anlegg.
	Sone 6: Jærstrendene landskapsvernområde
Sandnes	Sone 1: Ferskvann
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser. (Figgjoelva nedre del, fra Gjesdalgrense til utløp).
	Sone 3: God kystvannforekomst
	Sone 4: Sårbare sjøområder. (Sjøområdene Indre Gandsfjord, Riskafjorden og Hølefjorden. Beskyttede bukter i sjø, som bukter nord på Usken, Lauvåsvågen, Store og Lille Viervågen, Lådervik, Breivik, Dreggjavika, Trodalsvågen og Selvikvågen).
	Sone 5: Fellesanlegg/offentlig anlegg.
Gjesdal	Sone 1: Ferskvann
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser. (Figgjoelva nedre del, fra Gjesdalgrense til utløp).
	Sone 3: God kystvannforekomst
	Sone 4: Sårbare sjøområder
	Sone 5: Fellesanlegg/offentlig anlegg.
	Sone 7: Eventuelle forbudssoner for drikkevannskilder.
Klepp	Sone 1: Ferskvann
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser. (Figgjoelva nedre del, fra Gjesdalgrense til utløp).
	Sone 3: Sjøresipienter
	Sone 4: Sårbare sjøområder.
	Sone 5: Fellesanlegg/offentlig anlegg.
	Sone 6: Jærstrendene landskapsvernområde
Time	Sone 1: Ferskvann
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser. (Figgjoelva nedre del, fra Gjesdalgrense til utløp).
	Sone 5: Krav til fellesanlegg/offentlig anlegg
Hå	Sone 1: Ferskvann
	Sone 2: Ferskvann med brukerinteresser
	Sone 3: God kystvannforekomst
	Sone 4: Sårbare sjøområder
	Sone 5: Fellesanlegg/offentlig anlegg.
	Sone 6: Jærstrendene landskapsvernområde

Hver kommune har selv utført soneinndeling, og satt eventuelle krav i tillegg til standard renskrav i forurensningsforskriften, i forhold til lokal kunnskap og kommunale planer.

Ved utslipp i områder uten offentlig drikkevann, eller i nedslagsfelt til drikkevannskilde, må minimum avstand til brønner og lignende overholdes.

Ved søknad om utslipp av rensset sanitært avløpsvann nær badeplasser eller i nedslagsfelt til drikkevannskilde bør det vurderes om bakterieinnholdet skal reduseres ved infiltrasjon i stedlige masser, annen etterpolering av utslippet eller ved desinfisering.

Til § 8 Spesielle løsninger

Det skal monteres slamavskiller etter minirensanlegg ved utslipp til infiltrasjonsgrøft for å hindre at eventuell slamflukt fra minirensanlegg tetter igjen grøftene.

Fordeling av avløpsvann er viktig i infiltrasjonsanlegg. For å sikre fordeling av avløpsvannet over filterflaten skal avløpsvannet trykkes for fordeling. Alle infiltrasjonsgrøfter skal dokumenteres og prosjekteres etter de til enhver tid anerkjente dimensjoneringskriterier, som vist i VA miljøblad 59.

Til §9 Tett tank løsninger

Tett tank system er ikke en foretrukket løsning. Bør kun brukes der hvor andre løsninger ikke er mulige.

For å kunne ha vannklosett på hytter i nedslagsfelt til sårbar ferskvannsförekomst er det åpnet for bruk av tett tank for toalettavløpet der hvor hytteeiendommen er tilgjengelig fra kjørbar vei. Gråvann må renses i separat renseløsning.

Det er i utgangspunktet ikke tillatt med alt avløpsvann til tett tank, med mindre det er i et verneområde hvor utslipp av avløpsvann er i strid med verneforskriften.

I særlige tilfelles hvor betydelige interesser står på spill, for eksempel i nedslagsfelt til drikkevannsforsyning, i verneområder eller nærhet til badeplasser, og hvor andre løsninger ikke er mulige, vil tett tank løsninger også kunne vurderes.

Ved tillatelse til installasjon av tett tank gjelder følgende:

- a) Tett tank godkjennes i utgangspunktet kun for svartvann. I spesielle tilfeller kan det imidlertid gis tillatelse til tett tank også for gråvann.
- b) Tette tanker dimensjoneres slik at det er tilstrekkelig med tømning en gang per år.
- c) Tømning skal skje via kommunal tømmeordning
- d) Tette tanker skal ha varslingsanlegg som sikkerhet mot overfylling.
- e) Tette tanker skal være av en slik type at de kan tetthetsprøves ved tømning.

Tett tank løsning for vannklosett krever et gråvannrensanlegg i tillegg. Løsningen er da ofte en kostbar løsning, både med tanke på investering og drift, samt nødvendig kommunal kontroll og tilsyn.

Til §10 Toalettløsning for fritidsboliger

Til ferskvannsresipienter, eller i områder hvor rensset avløpsvann ikke kan føres ut til tilstrekkelig dyp i sjøresipient, tillates ikke vannklosett i fritidsbolig med mindre avløpet tilknyttes offentlig avløp, felles privat anlegg eller tett tank løsning. I disse områdene er

godkjent biologisk, avløpsfritt klosett eller forbrenningstoalett den eneste godkjente toalettløsning.

Biologiske toaletter skal være godkjente og avløpsfrie. Avfallet skal komposteres og all vesken skal fordampe slik at det ikke blir noe utslipp av overskuddsvæske. Eventuell overskuddsvæske skal samles opp og tilbakeføres til komposteringsprosessen ved kapasitet. Når avfallet fra toalettet tømmes skal det være nedbrutt slik at det er stabilt og hygienisert. Urinen skal ikke separeres men inngå i komposteringsprosessen.

Forbrenningstoaletter skal forbrenne alt avløpet fra toalettet, også urin. Urinseparerende forbrenningstoaletter godkjennes i utgangspunktet ikke.

Dersom det skal tillates urinseparerende toaletter eller biologiske toaletter med utslipp av overskuddsvæske skal et slikt utslipp behandles i egen renseløsning som skal være dimensjonert for dette avløpet i tillegg til rensenanlegget for gråvann. Det må søkes om utslippstillatelse for utslipp av kildeseparert urin og/eller overskuddsvæske, i tillegg til utslippet av gråvann.

Til § 11 Utslippssted

Renset avløpsvann må ledes bort på en hygienisk og forurensningsmessig betryggende måte.

Utslipp til elv/innsjø gjelder kun til vassdrag med helårs vannføring.

Renset avløpsvann kan ledes til:

- * innsjø på minimum 5 meters dyp, eller
- * neddykket utslipp i elv, eller
- * jordbruksgrøft, eller
- * infiltrasjonsgrøft

Minstekravet ved utslipp til sjø etter slamavskilling er 10 meters og 20 meter avstand til land. Unntak for minstekravet kan gjøres ved utslipp til Nordsjøen i kommunene Randaberg, Sola, Klepp og Hå, etter en vurdering av lokale forhold. Det kan være utfordrende å legge sjøledninger i veldig eksponerte kystvannsforekomster. Kommunene må da vurdere om det er mulig med utslippsledning i sjø, og om det er aktuelt å fravike krav til utslippsdyp eller avstand til land. Dersom alternativ løsning er utslipp til bekkefelt som går til sjø, vil det være renskrav som i sone 1.

Ytterligere krav til utslippsted kan også bli stilt i den enkelte sak ut ifra en vurdering av lokale forhold som strøm, topografi, brukerinteresser osv.

I forbindelse med skjelloppdrettsanlegg må det ut ifra krav fra ansvarlig myndighet ikke slippes ut avløpsvann nærmere enn 1000 meter. Utslippspunktet må legges på et dyp som er tilfredsstillende i forhold til strømforhold i området.

Der utslipp fra rensenanlegg (ytterligere rensing enn slamavskilling) skjer nær rekreasjonsområder (badeplass) bør det i sjø føres ut på minst 5 meters dyp eller minst 50 meter ut fra land.

Det må tas hensyn til fiskeriinteresser ved utslippsledning i sjø. Utslippsledningen må ikke legges nært opp til fiskeplasser eller kaste- og låssettingsplasser. Ledningene bør utformes slik at fiskeredskaper ikke kan henge seg fast.

Del 4 – Drift og vedlikehold

Til § 13 Drift og vedlikehold

Serviceavtaler for avløpsanlegg skal være bindende og kan bare oppheves av forurensningsmyndigheten. Dersom godkjent serviceforetak går konkurs eller opphører av annen årsak, plikter anleggseierne å inngå ny drift- og vedlikeholdsavtale med et annet godkjent serviceforetak.

Årsrapport for anlegg med service- og vedlikeholdsavtale skal sendes til kommunen en gang per år. Den skal minimum inneholde følgende:

- Kort beskrivelse av anlegget.
- Omtale av driftsforholdene forrige år, med spesiell vekt på eventuelle driftsproblemer.
- Resultater fra analyser, også analyser med portabelt instrument.

I tillegg skal kommunen få tilsendt kopi av servicereport som viser avvik som medfører brudd på utslippstillatelse og krever oppfølging av forurensningsmyndigheten.

Til § 14 Prøvetaking

Veileder for prøvetaking av avløpsvann: *NORVAR – rapport nr. 082/1997 «Veileder for prøvetaking av avløpsvann»*

Alternativt kan analysemetoder med dokumentert høy korrelasjon med analysemetodene i vedlegg 2 til kapittel 11 i Forurensningsforskriften benyttes.

Prøver analyseres som regel for tot-P og BOF₅. Der det er satt krav til rensing av bakterier, skal det også tas prøve som analyseres for E-coli.

All pålagt prøvetaking skal utføres av fagkyndig virksomhet og bekostes av eier. Fagkyndig virksomhet i denne sammenheng er enten kommunen selv, eller virksomhet som utfører dette på vegne av kommunen og som kan dokumentere tilfredsstillende kompetanse innen avløpsrensing. Ekstern fagkyndig virksomhet skal godkjennes av kommunen, og særskilt avtale skal inngås mellom partene.

Til § 16 Slamtømming

Alle anlegg som krever tømming bør registreres i den kommunale slamtømmingsordningen.

Til § 17 Tilsyn og kontroll

Kommunen er forurensningsmyndighet og har ansvar for å utføre tilsyn med anleggene. Dette tilsynet omfatter både kontroll av anleggenes ytelse, samt kvalitet på utført service og vedlikehold.

Kommunen kan be om at alle slamavskillere og tette tanker kontrolleres av slamtømmer ved hver tømming. Ved avvik eller unormale hendelser/omstendigheter, varsler slamtømmer kommunen om forholdet.

Kommunen kan også velge å utføre risikobasert tilsyn, slik at en del av anleggsmassen kontrolleres hvert år. Hvor stor del av anleggsmassen som hvert år kontrolleres ved slike tilsyn fastsettes av den enkelte kommune.

Kommunen har sanksjonsmulighet dersom anleggets ytelse ikke er tilfredsstillende, samt om service/vedlikehold er mangelfull. Aktuelle sanksjoner kan være pålegg om ytterligere prøver/analyser, pålegg om ekstraordinært servicebesøk, pålegg om utbedringstiltak, tilbaketrekking av utslippstillatelse, eller annullering av avtale mellom kommune og leverandør. Filtermassen i *biologisk filter* bør skiftes ut når prøveresultatene ikke tilfredsstiller krav til utslipp av fosfor.

Til §18 Eldre utslipp

Utslipp etablert før 1. januar 2007 og som det på tidspunktet for etablering ikke var nødvendig med tillatelse etter den tids regelverk, vil i praksis si anlegg etablert før 1972. Disse utslippene vil i henhold til forskriften være ulovlige etter 1. januar 2027. *Selv om utslippene gjøres ulovlige etter denne datoen er det i praksis slik at de likevel kan fortsette inntil kommunen gjør de ansvarlige for avløpsanleggene oppmerksom på vedtaket i forskriften som gjør deres avløpsanlegg ulovlig og gir dem en frist for å søke om ny utslippstillatelse og etablere et nytt avløpsanlegg innen en gitt dato.*